Rekruttering av fremmedspråklige og bruk av tolk

Liv Berit

Bakgrunnsinformasjon

Helse i innvandrerbefolkningen - FHI

Innvandring bringer med seg forskjellige holdninger og vaner forbundet med røyking.
Kilde: Røyking og sosial ulikhet - FHI

Folkehelseprofilene for kommuner og bydeler 2022 er publisert - FHI

Likeverdig tilbud

- Treffer tilbudene våre der vi skal/vil?
- Klarer vi å rekruttere pasienter/deltakere fra sårbare grupper?
- Hvordan tilpasses tilbudet slik at alle kan benytte seg av det?

- Lavterskel
- Likeverdig

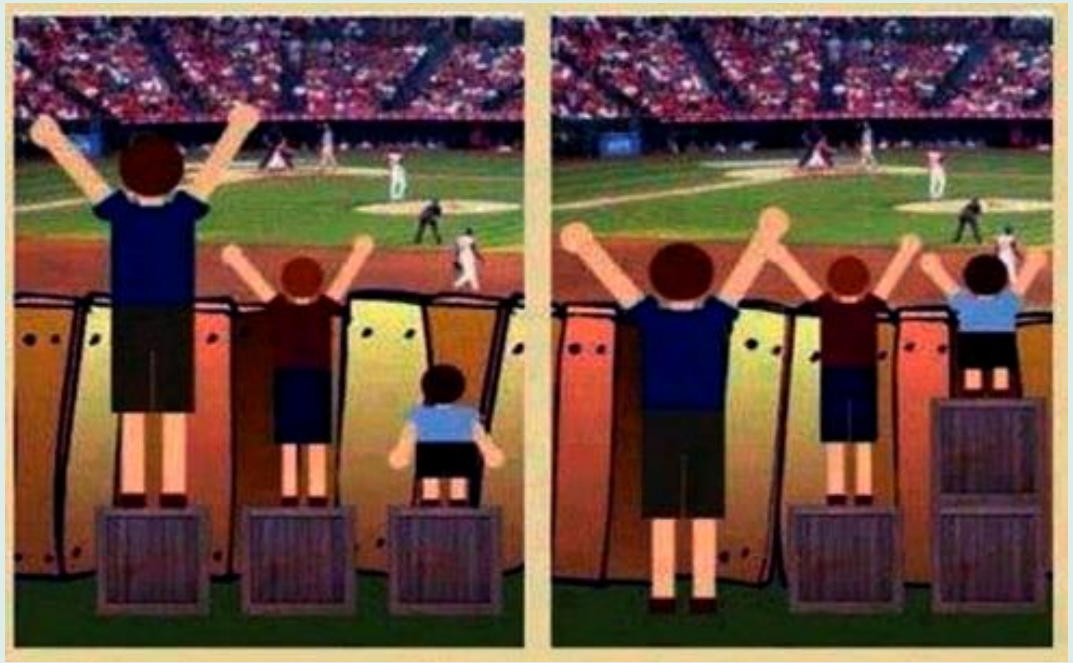

Likeverdig helsetjeneste

Betyr at alle skal ha **lik tilgang** til gode offentlige tjenester og institusjoner, kvaliteten på tjenestene skal være like bra for alle og **sluttresultatet skal være like godt for alle** (Djuve et al.2011)

Rekruttering

- Informasjon i møter med ulike faggrupper
- Informasjon til ressurspersoner i nærmiljøene (som Bydelsmødre)
- Plakater og flyers på ulike språk
- Oppsøke kommunale knutepunkt og enkelte steder der mange med innvandrerbakgrunn møtes
- Spesiell oppfordring til fastleger om å henvise
- Sending av dialogmelding til fastlegene om gjennomført oppfølging
- Jungeltelegrafen, be deltakere/tolker om å spre budskapet. Alle har en venn som røyker…

Bruk av tolk

Veileder om kommunikasjon via tolk for ledere og personell i helse- og omsorgstjenestene Rapportmal (helsedirektoratet.no)

RETTIGHETER:

Helsenorge: https://helsenorge.no/rettigheter/rett-til-tolk

BROSJYRE:

Pasient og tolk - Helsedirektoratet

(finnes på mange språk)

E-LÆRING:

Kurs i bruk av tolk | IMDi

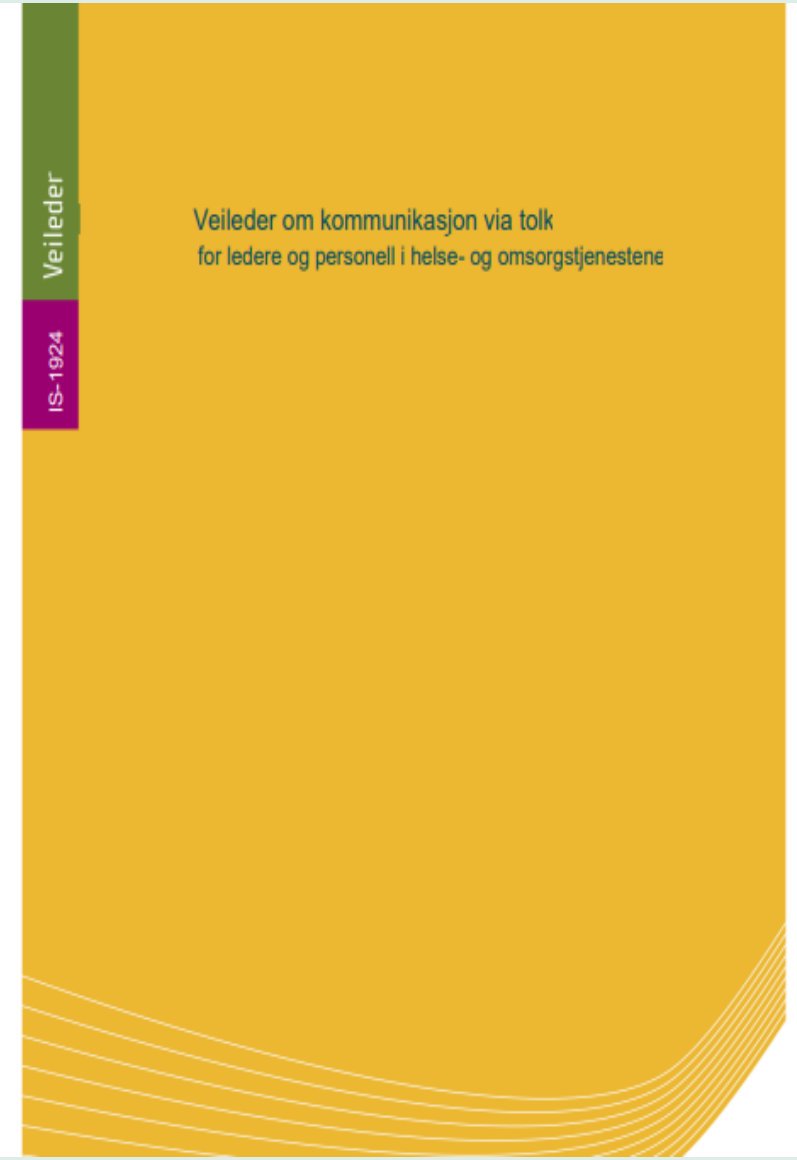

Tolk i samtaler

- Alle samtaler gjennomføres med fysisk oppmøte av deltaker og veileder
- Telefontolk er mulig, foretrekker oppmøtetolk
- Veileder sitter ovenfor deltaker, tolken på siden
- Ekstra tydelig/nøye gjennomgangen av sluttaprosessen og nikotinlegemidler
- Forvente et lengre oppfølgingsløp
- Mindre bruk av speiling og refleksjon

Gjennomføring av kurs med én tolk tilstede

- Bestill tolk i god nok tid i forkant. Sett av tid til å snakke med tolken før kurset starter.
- Fremmøtetolk er det foretrekkende
- Plassering:
  - Lengst unna oss som kursledere
  - Unngå at tolken sitter mellom oss og øvrige deltakere pga lyd
- Ulike måter å tolke på:
  - Simultan (samtidig) vs. Konsekutiv (etterfølgende) tolking (eller en veksling mellom disse)
  - (Hviskende vs. Høylytt)
- Møtekultur
  - Opplyse de andre deltakerne om at det er tolk tilstede
  - Håndsopprekking
  - Mindre mulighet for småkommentarer
  - Viktig å snakke rolig, tydelig og passe/normalt volum (også for deltakere)
- Formidling/Gjennomføring
  - Tenk på hvordan det legges opp med oppgaver med mer
  - **Enkelt, visuelt og tydelig budskap**
  - Ekstra tid til tolking

Gjennomføring av kurs med flere tolker/språkgrupper tilstede

- Mye er det samme som med én tolk tilstede
- Plassering i grupper etter språk
- Konsekutiv tolking er det foretrekkende, da simultantolking gir mye lyd når de skal høre oss og prate samtidig
- Det vil bli pauser i formidlingen. Enkel, tydelig og visuell fremstilling.

Aktuelle problemstillinger knyttet til tolkebruk på kurs

- *Vil det ikke bli mye bråk/høyt snakk?*
  - Dette er en vanesak.
  - **Plassering** i rommet er viktig for alle deltakere (med og uten tolk). Deltakere som er mest sensible for lyd plasseres nærmest kursholderen.

- *Hvordan er det for de norskspråklige? Får de like mye ut av det?*
  - Kursdeltakere generelt er i sårbare situasjoner, og trenger hjelp/veiledning/informasjon. Ofte profiterer alle deltakere på at temaene som belyses gjøres **enkelt, visuelt og tydelig**.
  - Pauser kan benyttes til **egenrefleksjon**.
  - Fint å lære av hverandre, utvide "sirkelen", **heterogene grupper**

- *Hvordan er det for deltakere som trenger tolk?*
  - Ofte opplever vi at de føler seg som en del av gruppa, samt at de opplever respekt.
  - Mange uttrykker mestring og glede ved å kunne delta på kurs med andre.
  - **Kursledernes holdninger er viktig!**

- *Hvorfor gjennomføres ikke kurs med kun ett språk eller kun for personer som trenger tolk (flere språk tilstede)?*
  - Det gir noe til alle å møte forskjellige folk, heterogene grupper er positivt.
  - Vi gjør det vanskelig for oss selv hvis vi ikke kan **blande språkgrupper**, ofte er det ikke nok deltakere til slike grupper.
- *Hva hindrer oss i å gjennomføre kurs med tolker tilstede?*
  - Erfaringer
  - Redd for å mislykkes
  - Tolker ikke tilgjengelig
  - Det er nytt å benytte tolk i gruppe
  - Annet?

Andre utfordringer

- Rekruttering (språkbarrierer, kulturelle barrierer?)
- Språk
  - Materiell , BOKA, App, med mer.
- Kulturelle forskjeller
  - Ulik oppfatning av hvor viktig røykeslutt er i ulike kulturer. Hvilken røykehistorie har landet deltakeren kommer fra?

- Kommentarer?

DRAMMEN KOMMUNE
– et godt sted å leve

Ta sats – det går bra

Alle kursene på Frisklivssentralen
Drammen kommune er åpne for alle

Erfaringer styrker troen på at det går bra

Lykke til!!

DRAMMEN KOMMUNE

– et godt sted å leve